

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Mgr. Silvie Dušková
Název práce: Proces z let 1746 až 1748 s tzv. Novobydžovskou izraelskou sektou
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.
Oponent: Mgr. Jindřich Kolda, Ph.D.
Obor a forma studia: BAR archivnictví – historie; prezenční

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Logická stavba a členění práce	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na teoretické znalosti	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou (citace, poznámky)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

Studentka se ve své práci vrací k největšímu tereziánskému procesu s nekatolíky v českých zemích, který rekonstruuje zejména na pozadí inkvizičních postupů a jejich písemné fixace obou tehdejších mocenských „ramen“ – světského i (v tomto případě doplňkového) církevního. Díky tomu, že autorka zastala archivní fondy v zpracovanější a přístupnější podobě než její předchůdci (Prokeš, Kořán ad.), zpřesňuje a doplňuje některé informace, které byly dosud skryty – zejména co se týká datace „prozrazení“ sekty, „spuštění“ procesu apod. V tom zároveň leží hlavní kompoziční hledisko autorčiny narace, které je chronologické – místy v takovém řazení není příliš prostoru na interpretaci faktů. Přes impozantní rozsah bádání (tu máme na mysli počet archivních fondů v různých archivech) se bohužel ani tu nepodařilo uspokojivě odpovědět na otázku, kterou si stran procesu kladli snad všichni dosavadní badatelé: kdy novobydžovská sekta vznikla a jaká přesně byla její věrouka? Je však nutno dodat, že to nebyly cíle sledované předkládanou prací, spíše povzdech samotné autorky. Zmiňovaný heuristický záběr je třeba ještě doplnit také o jeho jazykový aspekt projevující se v četných citacích pramenů (často i in extenso) psaných ve všech jazycích zainteresovaných

institucí a osob – češtině, latině i němčině. Prameny autorka maximálně vytěžuje z hlediska informačního, např. v rekonstrukci oněch míst v průběhu procesu, pro něž neexistuje primární svědectví (týká se třeba absence výslechových protokolů členů sekty). Za velmi zdařilý a přínosný je pak třeba pokládat zpracovaný osud jednoho z „objektů“ vyšetřování, potulného knihvazače Josefa Hájka, jako osoby „udávající“ a zároveň podezřelé ze styku se sektáři. Tudy by mohlo vést další možné bádání – jistě by stálo za to provést rovněž nějakou širší komparaci relativně pozdních tažení proti jinověrcům jak v měřítku českých zemí, tak přinejmenším habsburské monarchie, a postihnout, jak v těchto těsně předosvícenských dobách úřady podobné kauzy řešily. Jako jistý podklad pro dobu předcházející jen o pár dekad novobydžovskou sektu by neměla být přehlédnuta např. publikace I. A. Hrdiny a H. Kuchařové, *Kacířský proces s hrabětem F. A. Sporckem v právně-historickém a teologickém kontextu*, který osvětluje postupy mj. také z hlediska církevního práva.

Dílčích přimomínek je jen pomálu – z kompozičního hlediska je v tomto typu (absolventské) práce zbylá kapitola Epilog, jejíž obsah může být rozdělen mezi předchozí kapitoly a především Závěr; práce je jinak vystavěna logicky ve všech svých kapitolách a jejich řazení. Z terminologického hlediska je nešťastný termín „papežský místodržící“ na s. 32. Nic z toho však výše uvedené kvality práce nezpochybňuje.

Práce splňuje všechny požadavky a nezbyvá, než ji doporučit k obhajobě.

V Táboře 21. 8. 2022
